

MITEN PÄIHTEET VAIKUTTAVAT IHMISEEN

AINE	IMPATTAVAT AINEET (LIIMAT, OHENTEET, PUHDISTUSAINEEET, TINNERI, BUTAANI)	KANNABIS (HASIS, MARIHUANA)
KÄYTTÖTAPA	Haistellaan ja hengitetään.	Poltetaan, syödään, juodaan.
AINEEN VAIKUTUS KÄYTTÄJÄÄN	Aiheuttaa humalan kaltaisen olotilan; vilkkautta, pahoinvointia, sekavuutta, itsekontrollin menetystä ja aistiharhoja.	Kiihottaa ja lamaa keskushermostoa. Aistiharhoja ja illuusioita voi ilmetä. Sydämen syketaajuus kasvaa, silmien sidekalvot verestävät, ruokahalu lisääntyy ja suu kuivuu. Vaikutukset katoavat 2-4 tunnin jälkeen.
RIIPPUVUUS	Sietokyky kasva nopeasti. Henkinen riippuvuus. Fyysinen riippuvuus jatkuvassa käytössä.	Säännöllisesti käytävälle kehittyä psyykinen riippuvuus. Myös fyysinen riippuvuus mahdollinen.
VIEROITUSOIREET	Väsymys, voimattomuus, päänsärky, tylsyyden tunne, muistikatkokset ja pahoinvointi.	Ärtisyys, hermostuneisuus, masennus, levottomuus, unihäiriöt, tuskatilat, ahdistus, vapina, hikoilu ja huonovointisuus.
FYYSISET HAITAT	Aiheuttaa nenäverenvuotoja, silmien verestystä, suun ja sierainten haavaumia sekä pysyviä vaurioita aivoille ja sisäelimille. Heikentää lihasten hienosäätöä, kuihduttaa. Sydämen rytmihäiriöt tavallisia. Heikentää luuytimen verisolutuotantoa, altistaa luuydin- ja imusolmukeleukemialle.	Haittoja sydän- ja verenkiertoelimistölle. Pitkäaikainen käyttö laskee elimistön vastustuskykyä, altistaa keuhkosairauksille ja lisää suu-, keuhko-, nielu- ja kurkunpään syöpärisiä. Seksuaalinen halukkuus ja kyvykyys sekä hedelmällisyys laskevat.
SIKIÖVAIKUTUKSET		Hidastaa sikiön kasvua ja voi aiheuttaa epämuodostumia.
PSYYKKISET HAITAT	Aiheuttaa masennusta, eristäytymistä ja puhevaikeuksia. Altistaa paranoidisen psykoosin kehittymiselle. Heikentää voimakkaasti tiedollisia toimintoja ja muistia.	Aiheuttaa paniikkireaktioita, sekavuutta ja aggressiivisuutta. Altistaa psykoottisuudelle ja lisää skitsofrenian riskiä. Pitkäaikainen käyttö muuttaa persoonallisuutta, aiheuttaa väsymystä ja masennusta. Heikentää oppimis- ja keskittymiskykyä sekä muistia. Heikentää motoriikkaa ja koordinaatio- ja arviointikykyä.
SOSIAALISET HAITAT	Aiheuttaa nopeasti vakavan syrjäytymisen ja sairastumisen.	Vaikeuttaa elämänhallintaa ja sosiaalisia suhteita. Aiheuttaa taloudellisia vaikeuksia ja rattijuopumuksia.
YLIANNOSTUS	Aiheuttaa erittäin myrkyllisenä äkki-kuoleman riskin.	
YHTEISVAIKUTUKSET		
YLEISYYS	Arviolta 1-2 % suomalaisista nuorista kokeilee impausta.	Suomessa yleisimmin käytetty huume. Elämänsä aikana kannabista on kokeillut noin 13 % väestöstä.
KATUNIMITYKSET		Pilvi, hasa, tötsyt, imut, kannu, yrtti, pajatso, hatsi, hade, poltto, sauhu, käry, blossi, baasi, pade, kukka, vihree, lehti, ruoho, heinä, erkki, sätkä, jne.
LAILLINEN ASEMA	Liuttimen käyttöä ei ole kriminalisoitu, mutta päihdekäyttöön soveltuvien aineiden myyjä on veloitettu valvontatoimiin väärinkäytön estämiseksi.	Luokiteltu huumausaineeksi. Koska merkkejä käytöstä jää elimistöön, voi aiheuttaa rattijuopumustuomion päiviä tai jopa viikkoja käytön jälkeen.

AINE	RAUHOITTAVAT JA UNILÄÄKKEET (BENTSODIATSEPIINIT, TSOLPIDEEMI, TSOPIKLONI)	GAMMA / LAKKA (GAMMAHYDROKSIBUTYRAATTI / GAMMABUTYROLAKTONI)
KÄYTTÖTAPA	Syödään, suonensisäisesti.	Syödään ja juodaan.
AINEEN VAIKUTUS KÄYTTÄJÄÄN	Rauhoittaa ja aiheuttaa suurina annoksina väsymystä. Alentaa impulssikontrollia ja altistaa siten muiden päihteiden käytölle sekä aggressiivisuudelle. Vaikutus alkaa 20 minuutissa ja kestää noin 4 tuntia.	Rentouttaa ja euforisoi. Lamaa keskushermoston toimintaa ja aiheuttaa tajunnan tason laskua. Vaikutus kestää noin 3 tuntia.
RIIPPUVUUS	Kehittyy fyysinen ja psyykinen riippuvuus.	Aiheuttaa psyykkistä ja fyysistä riippuvuutta.
VIEROITUSOIREET	Mielialan ja ajattelun häiriöt, ahdistuneisuus, pelokkuus, ärtyneisyys, pessimismi, toistuvat pakkoajatukset, epäluuloisuus., unihäiriöt, päiväväsymys, lihas- ja niveloireet, kohonnut syke ja verenpaine, vapina, levottomuus, pahoinvointi, nuhausuus, hikoilu, korvien soiminen, tajuttomuus-kouristuskohtaus sekä havaintotoimintojen häiriöt.	Unettomuus, ahdistus, vapina ja huimaus.
FYYSISET HAITAT	Lihashyökkäys, lihasten toiminnan ja hallinnan häiriöt, tasapainohäiriöt, epäselvä puhe, kivut, vatsavaivat, yliherkkyysoireet ja impotenssi.	Vain lyhytaikaiset vaikutukset tunnetaan. Lamaa keskushermostoa, mikä voi johtaa tajuttomuuteen tai jopa kuolemaan. Aiheuttaa oksentelua, koordinaatiokyvyn heikkenemistä, päänsärkyä, alilämpöisyyttä, hengityslamaa, sydämen rytmihäiriöitä ja verenpaineen laskua.
SIKIÖVAIKUTUKSET	Vastasyntyneen vieroitusoireet mahdollisia.	Sikiövaikutuksia ei tunneta tarkoin.
PSYKKISET HAITAT	Aiheuttaa tunteiden ailahtelua, masennusta, paniikkikohtauksia, unihäiriöistä, levottomuutta, kiihtymystä ja seksuaalista haluttomuutta. Aiheuttaa myös muistin, keskittymiskyvyn ja tiedollisten toimintojen häiriöitä.	Aiheuttaa hallusinaatioita, sekavuutta ja muistihäiriöitä.
SOSIAALISET HAITAT	Aiheuttaa välinpitämättömyyttä, eristäytymistä, estottomuutta, kontrolloimatonta käytöstä ja ajokyvyn heikentymistä. Altistaa tapaturmille. Heikentää opinnoissa ja työelämässä selviytymistä.	Vaikeuttaa normaalia elämää.
YLIANNOSTUS	Hyvin suuret annokset ovat hengenvaarallisia.	Gamma suurina annoksina myrkyllistä. Lakka on gammaa moninkertaisesti vahvempaa. Myrkytysoireita sekavuus, tajuttomuus ja hengityslama.
YHTEISVAIKUTUKSET	Tehostaa alkoholin ja opiaattien yhteisvaikutusta. Yhteiskäytössä myrkytysriski kasvaa.	Alkoholin ja lääkkeiden kanssa otettuna myrkytys- ja kuolemanriski kasvaa.
YLEISYYS	Väestöstä 4,5 % on joskus käyttänyt bentsoadiatsepiinejä päihdetarkoituksessa. Päihdepotilaista noin 25 % on käyttänyt lääkkeitä joskus päihdetarkoituksessa.	Nuorten sekakäyttäjien keskuudessa melko yleistä.
KATUNIMITYKSET		Shotti, litku, huikka, gehari, shode, lide, huju.
LAILLINEN ASEMA	Päihteinä käytettävien lääkeaineiden käyttö muuten kuin asianmukaisen lääkemääräyksen nojalla lasketaan huumausaineen käytöksi silloin, kun aine kuuluu huumausaineluetteloon.	Gamma on luokiteltu erittäin vaaralliseksi huumausaineksi. Lakka on luokiteltu lääkeaineksi, sen käyttö ei ole rangaistavaa, mutta sääntöjen vastainen myynti, levitys, valmistus ja varastointi on rangaistavaa lääkelain nojalla.

AINE	STIMULANTIT (AMFETAMIINI, META-AMFETAMIINI, KOKAIINI, CRACK, EKSTAASI)	KHAT (CATHA EDULIS -PENSAAN LEHTIÄ)
KÄYTTÖTAPA	Syödään, nuuskataan, suonensisäisesti.	Pureskellaan.
AINEEN VAIKUTUS KÄYTTÄJÄÄN	Kiihottaa keskushermostoa. Piristää, hillitsi ruokahalua, kohottaa mielialaa ja lisää hyvän olon tunnetta. Vaikutuksen keskimääräinen kesto on 4-12 tuntia.	Kiihottaa keskushermostoa ja aktivoi sympaattista hermostoa. Piristää, lisää vilkkautta, puheliaisuutta ja jaksamista. Arvostelukyky laskee. Vaikutus on korkeimmillaan 3 tunnissa.
RIIPPUVUUS	Aiheuttaa herkästi riippuvuutta. Kokaiini aiheuttaa erittäin voimakkaan psyykkisen riippuvuuden.	Kehittyy psyykkinen ja osittain myös fyysinen riippuvuus.
VIEROITUSOIREET	Masennus (jopa erittäin vakava), vainoajatukset, unihäiriöt, levottomuus, apatia, väsymys, ahdistuneisuus ja erilaiset fyysiset oireet. Aineenhimo on erityisen voimakasta kokaiinin käyttäjillä.	Väsymys, masennus, laihtuminen.
FYYSISET HAITAT	Altistaa aivoverenvuodoille, aivoinfarkteille, aivotuholle ja epileptisille kohtauksille. Suonensisäinen käyttö altistaa verisuonitukoksille ja -tulehduksille (hiv, hepatiitit). Kokaiinin nuuskaaminen johtaa nenän väliseinän kuolioon ja polttaminen keuhkotulehduksiin. Pitkäaikainen käyttö aiheuttaa aliravitsemustilan ja unettomuutta.	Nostaa verenpainetta, aiheuttaa ummetusta, laihtumista ja suun- sekä ruoansulatuskanavan tulehduksia. Miehillä aiheutuu impotenssia ja ejakulaatiohäiriöitä.
SIKIÖVAIKUTUKSET	Hidastavat sikiön kasvua ja lisäävät raskauskomplikaatioiden määrää.	Syntyneen lapsen alipainoisuus.
PSYKKISET HAITAT	Aiheuttaa epämiellyttävää oloa, sekavuutta, levottomuutta ja vainoharhaisuutta. Psykoosiriski kasvaa. Käyttö lisää riskinottoa, aggressiivisuutta ja impulsiivisuutta.	Aiheuttaa unettomuutta, aggressiivisuutta, ahdistusta, ärtymystä, masennusta, aistiharhoja ja psykooseja.
SOSIAALISET HAITAT	Aiheuttaa vakavaa syrjäytymistä, rikollisuutta, prostituutiota, väkivaltaa ja sen uhkaa. Aiheuttaa ihmissuhteiden, perhe-elämän ja normaalin elämän ongelmia, huostaanottoja ja rattijuopumuksia.	Säännöllinen ja pitkäaikainen käyttö aiheuttaa vaikeuksia perheessä, ystävyyssuhteissa, työssä, koulussa ja raha-asioissa. Tapa siirtyä sukupolvelta toiselle.
YLIANNOSTUS	Hengenvaarallisia sydänoireita, liikalämpöisyyttä, kiihtyneisyyttä, kouristuksia ja psykoottisuutta.	
YHTEISVAIKUTUKSET	Ekstaasin käyttö yhdessä joidenkin masennuslääkkeiden kanssa saattaa olla hengenvaarallista.	
YLEISYYS	Amfetamiini on yleinen kova huume Suomessa, noin 15 000 käyttäjää. Kokaiinia on kokeillut noin 2 % nuorista aikuisista.	Käyttö Suomessa rajoittuu lähinnä Itä-Afrikasta ja Arabian niemimaalta tulleisiin maahanmuuttajiin.
KATUNIMITYKSET	Ekstaasi: esso, essu, nipsu, eemeli, naksu, nauta, karkki, jne. Amfetamiini: vauhti, piri, spiidi, jne.	
LAILLINEN ASEMA	Amfetamiinit ja niiden johdokset luokitellaan erittäin vaarallisiksi huumeaineiksi.	Khat on Suomessa luokiteltu huumeaineeksi.

AINE	OPIAATIT (HEROIINI, MORFIINI, KODEIINI, METADONI, TRAMADOLI JA BUPRENORFIINI)	HALLUSINOGEENIT (LSD, PSILOCYBIN, PCP)
KÄYTTÖTAPA	Syödään, poltetaan, suonensisäisesti.	Syödään ja poltetaan.
AINEEN VAIKUTUS KÄYTTÄJÄÄN	Lamaa keskushermostoa ja vaikuttaa euforisoivasti. Olo on lämmin, raajat raskaat ja suu kuiva. Olo vaihtelee virkeästä uneliaaseen. Näälän ja kivun tunne sekä seksuaalinen halu katoavat. Vaikutuksen keskimääräinen kesto on 4-24 tuntia.	Voimakkain hallusinogeeni LSD kohottaa vireystilaa, aiheuttaa aistiharhoja ja lisää tunne-elämän epävakautta. Ajan ja etäisyyksien hahmotus heikkenee. Vaikutus kestää jopa 12 tuntia.
RIIPPUVUUS	Voimakas fyysinen ja psyykinen riippuvuus kehittyy nopeasti. Heroiini on kaikkein voimakkaimmin riippuvuutta aiheuttava huumausaine.	Sietokyky kehittyy nopeasti. Psyykinen riippuvuus voi kehittyä.
VIEROITUSOIREET	Ärtynisyys, masennus, pahoinvointi, lihaskivut, vuotavat silmät, nuha, laajentuneet silmäterät, hikoilu, palelu, ripuli, haukottelu, unettomuus ja kuumeilu.	Levottomuus, pelkoilmat, väsymys, masennus ja unihäiriöt.
FYYSISET HAITAT	Suonensisäinen käyttö altistaa verisuonitukoksille ja infektiolle (esim. hepatiitti ja hiv). Ummetus tavallista. Naisilla epäsäännölliset kuukautiset ja hedelmättömyys. Miesten seksuaalinen halukkuus vähenee.	Nostaa verenpainetta, tihentää sykettä, nopeuttaa ja syventää hengitystä. Aiheuttaa pahoinvointia, oksentelua ja ruokahaluttomuutta.
SIKIÖVAIKUTUKSET	Lisäävät sikiön ja raskauden riskejä sekä aiheuttavat syntyneelle vieroitusoireita.	Sikiövaikutuksia ei tunneta tarkoin.
PSYYKKISET HAITAT	Psyykinen riippuvuus aiheuttaa stressiä, masennusta ja altistaa itsemurhayrityksille. Persoonallisuushäiriöt ovat yleisiä. Reaktiokyky, tarkkaavaisuus ja suorituskky heikkenevät.	Yksittäisetkin käyttökerrat voivat aiheuttaa persoonallisuuden muutoksia. Flashbackit eli takamat voivat uusiutua pitkienkin aikojen kuluttua, vaikka käyttö on jo lopetettu. LSD ja PCP altistavat skitsofrenian tyyppiselle oireilulle.
SOSIAALISET HAITAT	Aiheuttaa vakavaa syrjäytymistä, rikollisuutta, prostituutiota, väkivaltaa ja sen uhkaa, ihmissuhteiden, perhe-elämän ja normaalin elämän ongelmia, huostaanottoja sekä rattijuopumuksia.	Aiheuttaa ihmissuhdevaikeuksia, asteittain lisääntyvää apatiaa ja vähenevää mielenkiintoa ympäristöä ja sosiaalisia kontakteja kohtaan. Rattijuopumuksia. Kasvanut tapaturmariski.
YLIANNOSTUS	Suurin myrkytysriski liittyy heroiniin, seurauksena hengityslama ja kooma. Metadoni aiheuttaa pitkän tajuttomuuden.	Ilmenee sekavuutena ja psykoottisuutena. PCP:n suuret annokset aiheuttavat kooman.
YHTEISVAIKUTUKSET	Alkoholi pahentaa myrkytysoireita. Buprenorfiinin aiheuttamat kuolemat johtuvat yleensä rauhoittavien lääkkeiden tai alkoholin samanaikaisesta käytöstä.	
YLEISYYS	Melko yleisesti käytetty kova huume. Opiaatien ongelmakäyttäjää arvioitiin vuonna 2005 olleen noin 4000. Opiaatien kokeilijoita arvioitiin vuonna 2006 olleen väestöstä alle 1 %.	Päihteiden sekakäyttäjien keskuudessa yleinen.
KATUNIMITYKSET	Subutex: peliseuraa, peli, 8-tuumaisia subbareita.	LSD: matka, trippi, happo, naksu.
LAILLINEN ASEMA	Heroiini ja opiaatit on luokiteltu erittäin vaarallisiksi huumausaineiksi. Buprenorfiinivalmisteiden käyttö opioidiriippuvaisien henkilöiden vieroitus- tai korvaushoidossa on luvanvaraista.	LSD: luokiteltu erittäin vaaralliseksi huumausaineeksi.

AINE	STEROIDIDOPING (NANDROLONI, METANDIENONI, TESTOSTERONI JOHDOKSINEEN, KASVUHORMONI)	POPPERS (SEKSUAALISUUTTA AKTIVOIVA AINE)
KÄYTTÖTAPA	Syödään ja pistetään lihakseen.	Haistellaan.
AINEEN VAIKUTUS KÄYTTÄJÄÄN	Vaikutukset androgeenisia eli miehistäviä ja anabolisia eli lihaksia kasvattavia.	Aiheuttaa euforiaa ja lisää seksuaalista mielihalua. Vaikutuksen kesto 30 sekunnista 2 minuuttiin.
RIIPPUVUUS	Aiheuttaa psyykkistä ja fyysistä riippuvuutta.	Voi kehittyä psyykinen riippuvuus.
VIEROITUSOIREET	Miehillä testosteroni-tuotannon lama: masennus, vähentynyt seksuaalinen halukkuus. Unihäiriöt, väsymys, ruokahaluttomuus ja ärsyntyneisyys.	Päänsärky, pahoinvointi, yskä, pyöräytyt ja tajunnan tason lasku.
FYYSISET HAITAT	Aiheuttaa aknea, uni- ja aineenvaihdintahäiriöitä ja laskee vastustuskykyä. Aiheuttaa sydän- ja verisuonitauteja, maksa- ja tukielinsairauksia. Nuorilla pituuskasvu pysähtyy. Miehillä uhkana kaljuuntuminen, hedelmättömyys, impotenssi ja eturauhassyöpä. Naisten uhkia äänen madaltuminen, kuukautiskierron häiriintyminen ja kohdun surkastuminen.	Nostaa sydämen sykettä ja aiheuttaa verenpaineen laskua. Tuhoaa nenän limakalvoja. Useampien päivien käyttö laskee vastustuskykyä ja lisää riskiä saada seksitauti.
SIKIÖVAIKUTUKSET	Sikiöepämuodostumat ja kuolemat.	
PSYKKISET HAITAT	Aiheuttaa masennusta, ahdistusta, psykoottisuutta ja ylivilkkautta. Lisää aggressiivisuutta, mielialan vaihteluita ja euforiaa. Heikentää tiedollista suoritus-tasoa.	Madaltaa harkintakykyä, jolloin seksuaalisten riskien ottaminen kasvaa.
SOSIAALISET HAITAT	Aiheuttaa ongelmia ihmissuhteissa, väkivaltaisuutta, taloudellisia ongelmia ja rikollisuutta.	Aiheuttaa yllättäviä seurauksia, kuten vaikea-asteisia tartuntatauteja, joiden vaikutukset ovat laaja-alaisia ja kauaskantoisia.
YLIANNOSTUS	Aiheuttaa sydäninfarkteja ja äkkikuolemia.	Poppers on juotavana hengenvaarallista.
YHTEISVAIKUTUKSET		Poppers saattaa olla tappava masennus-, verenpaine- ja sydänlääkityksen, Viagran ja muiden päihteiden kanssa.
YLEISYYS		Poppersin käyttö on melko yleistä homoseksuaalien parissa.
KATUNIMITYKSET		
LAILLINEN ASEMA		

AINE	SIENET (n. 20 LAJIA, mm. SUIPPOMADONLAKKI, PUNAINEN JA RUSKEA KÄRPÄSSIENI)
KÄYTTÖTAPA	Syödään.
AINEEN VAIKUTUS KÄYTTÄJÄÄN	Vaikutukset samankaltaisia kuin hallusinoogeneilla (LSD) Aggressiivisuus, levottomuus ja pelkotilat. Muita mahdollisia oireita ovat pahoinvointi, oksentelu, suun kuivuminen ja kontrolloimaton käytös.
RIIPPUVUUS	Sieto kehittyä.
VIEROITUSOIREET	
FYYSISET HAITAT	Suurista annoksista jäykkyyttä, kuumetta, virtsaamisvaikeuksia ja pakkoliikkeitä.
SIKIÖVAIKUTUKSET	Ei tunneta.
PSYKKISET HAITAT	Psyykinen riippuvuus mahdollinen.
SOSIAALISET HAITAT	
YLIANNOSTUS	Samaa lajia olevien sieniyksilöiden päihdyttävien aineiden pitoisuudet voivat vaihdella, mikä lisää annostelun väärinarvioinnin riskiä.
YHTEISVAIKUTUKSET	
YLEISYYS	
KATUNIMITYKSET	Tatit, tittikset, silokit, jumalten liha.
LAILLINEN ASEMA	Sienien sisältämä pilosybiini ja psilosyiini ovat lain mukaan huumausaineita.